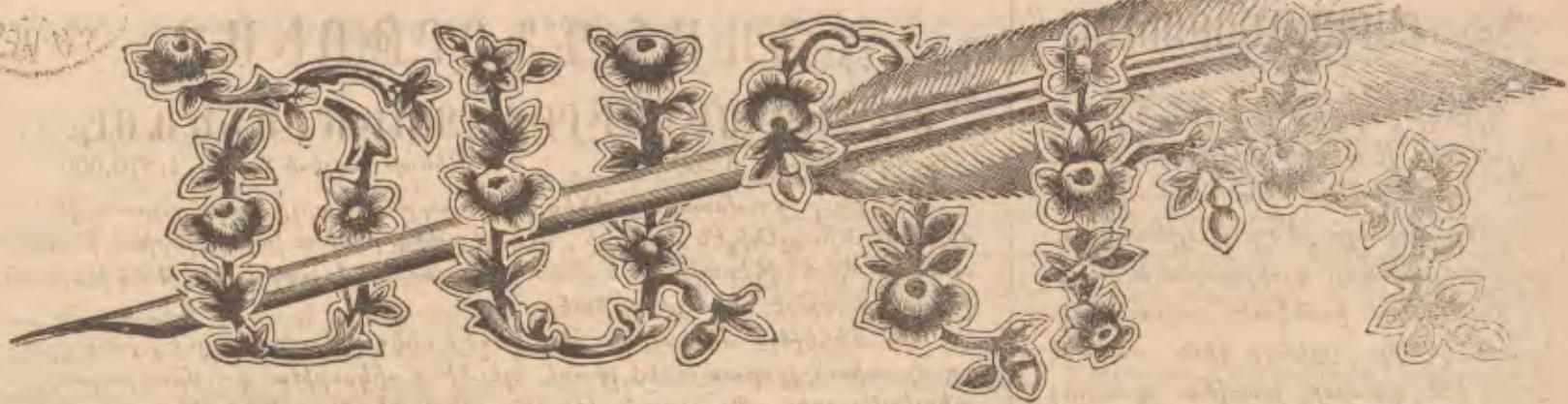

ԾԱՆԻԿ շաբաթ երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեփարքի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դրե արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դրե. Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տպը 5 դրշ.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել. Առ Արսոնաշէր եւ Տնօրէն Անտոն Սափաեան, Էսկի Չապքիյէ ճատտեսի Նշան Է.Ֆ. Պէրպէրեանի Տպարանն Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնքն եւ չեն տուիր:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ազգային. — Մտածմունք. — Լաւոյնացիք. — Հատընտիր բարոյական. — Գովուշ պըլտը — ճըն ավը. — Ասկէ անկէ. — Մի. թէնէ վիկէ. — Տիկին Բանդալօն (վիպտոսանութիւն):

Նորընտիր Գաղ. Ժողովն չորեքշաբթի օր ի նիստ հրաւիրուած ըլլալով, ներկայ էին Մեծ. Կիւլպէնկեան Սարգիս, Կրճիկեան Յովհաննէս, Հաճեան Անտոն, Հայաճեան Մելքոն, Մոմճեան Միքայէլ, Մանուկեան Մըկրտիչ եւ Յովակիմեան Միհրան Էֆէնտիներն:

Նորատունկեան Վսեմ. Գարրիէլ Է. Ֆէնտի գրաւոր կերպիւ հրաժարած ըլլալով, ըմբն. Ս. Պատրիարք Հայրն, որ ներկայ էր, մերժեց Ն. Վսեմութեան հրաժարականն եւ նամակաւ մը հրաւիրեց ընդունիլ ազգովին իրեն յանձնուած պաշտօնը:

Ներկայք մինչեւ ժամ 6 մեծամասնութիւն չունենալով ընդ հանուր խոր.

հրդակցութեամբ միայն չգրադեցան:

Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ կըրկին անգամ գրուած էր Նիկիոմիդիոյ առաջնորդարանին, Գըլըճ գիւղի բնութիւն ամուսնութեան գէպըին համար: Նիկիոմիդիոյ գաւառական վարչութիւնը պատասխանած է Պատրիարքարանի թէ քննիչ մը ղրկած է ի Գըլըճ գիւղ եւ թէ քննութեան արդիւնքը պիտի տեղեկագրէ:

Պատրիարքարանի կողմէ ժապաւինեալ տուժար մը յանձնուած է Զորլուի ազգայնոց պատուիրակութեան մը, 150 ոսկոյ հանգանակութիւն մը կատարելու համար ի նպատակ շինութեան տեղւոյն ազգային հաստատութեանց:

Գէորգ. Էֆ. Կըսուէան, Կարնոյ Սանասարեան վարժարանի տեսչութեան անդամ, կիրակի օր մայրաքաղաք հասաւ արձակուրդով:

Ղալաթիոյ թաղային Յանձնաժողովն, 1885 օգոստ. 10ին իր մեծաւ սանամեայ առժամեայ պաշտօնավարութեան հրաժարելով՝ Ազգ. Կեդր. վարչութեան ստիպման վրայ յանձն ա.

ռած էր չորս տարի եւս պաշտօնավարել, այս օրերս իւր պաշտօնավարութեան լրմանն առթիւ հրաժարագիրը ղրկած է Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, հանդերձ քառամեայ ընդարձակ տեղեկագրով մը:

Վաղը Պէշիկթաշի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ տօնը ըլլալով Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ եւ քարոզ խօսի Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս նոյն եկեղեցւոյն մէջ:

Յետ արարողութեան Ս. եկեղեցւոյ, Մաքրուհեան երկսեռ վարժարանի մէջ պիտի կատարի հանդէս մը վարժարանին հիմնադրին տարեդարձին առթիւ:

Կրօն. Ժողովն չորեքշաբթի օր ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ Գեր-Ատենապետութեամբ Գեր. Գարեգին եպիսկոպոսի:

Ժողովն, Արժ. Տուճատ Ոսկանեան եւ Յովհաննէս Արժարունի Ս. վարդապետներէ եւ Տ. Սուքիաս աւագ քահանայէ բաղկացեալ մասնախումբ մը կազմեց, եւ պաշտօն յանձնեց նոցա աչքէ անցունել այն կաթողիկոսական կոնդակներն ու գրութիւններ զորս կաթողիկոսունք զանազան պարագա.

յից մէջ զրկած են Պատրիարքարանի, ծանր խնդրոց լուծման համար :

Ժողովն, Աղթամարայ Ս. Կաթողիկոսին մէկ գրէն իմանալով որ Վանայ առաջնորդարանը կը միջամտէ իւր թեմօրէից գործերուն, որոշեց գրել վանայ առաջնորդական փոխանորդին, որ դուրս չենէ իւր իրաւասութեան սահմանէն :

Տարտանելի եկեղեցւոյն քարոզիչ ճէվահիրճեան Արժ. Տ. Գաբրէլ վարդապետի հրաժարականն ընդունուած լինելով, ժողովը որոշեց գրով իմացընել զայս Ռոտոսթոյի առաջնորդական տեղապահ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի և միանգամայն յանձնարարել թէ Տարտանէլից իրենց խնդրոց համար պարտին Ռոտոսթոյի առաջնորդութեան գիմել :

Արմաշու միաբաններէն Արժան. Տ. Յուսիկ վարդապետ ֆռանսերէնէ Յէրոս Գրէպոս անուն գիրք մը ի Հայերէն թարգմանած ըլլալով, ժողովը զայն քննելու պաշտօնն յանձնեց իւր անդամներէն Արժ. Տ. Սահակ աւագ քահանայի :

Գասըմ փաշայի քարոզիչ Արժ. Տ. Գրիգոր վարդապետ հրաժարած լինելով, ժողովը չընդունեց իւր հրաժարականը :

Գեր. Մաղաքիա եպիսկոպոս Օրմանեան չորեքշաբթի իրիկուն Նիկոմիդիայէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ :

Ն. Գերապատուութիւն հինգշաբթի օր գնաց առ Ամեն Ս. Պատրիարքըն :

Զմիւռնիոյ Պատ. փոխանորդ Արժ. Յովսէփ Ծ. վարդ. Այվազեան, որ ամիսէ մը ի վեր արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուէր, յառաջիկայ երկուշաբթի իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի :

Նորընտիր Քաղ. Ժողովն իւր երկրորդ նիստը գումարեց հինգշաբթի առաւօտ ի խորհրդարան Ղալաթիոյ ընդ նախագահութեամբ Ամեն Ս. Պատրիարք Հօր : Ներկայ էին Մեծ Միքայէլ Մովսէսեան, Մելքոն Հալաճեան, Միհրան Յովակիմեան, Մկրտիչ Մանուկեան, Յովհաննէս Կրճիկեան,

Սարգիս Կիւլպէնկեան և Սենեքերիմ Մանուկեան էֆէնտիք որք նախնական խորհրդակցութիւններ կատարեցին :

Վսեմ. Գաբրէլ էֆէնտի Նորատունկեան Ս. Պատրիարք Հօր ուղղեալ նամակաւ մը պնդած է իւր հրաժարականին վրայ, ի մէջ բերելով իւր անձնական տկարութիւնը :

Հինգշաբթի օրուան Լ. Թէրէ հետեւեալը կը գրէ :

Երեք ամիս է որ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան իւր պաշտօնատեղին գնաց, և իր ժամանումէն ի վեր, այս արժանաւոր եկեղեցականն ամենայն գործունէութեամբ կ'ընթացէ իւր վանուց ներքին և արտաքին խնդիրներով և ցարդ կարգադրած է կարգ մը բազմակնճիռ խնդիրներ :

Ն. Ամենապատուութեան տաղանդըն ու փորձառութիւնն արդէն գընահատուած են Պոլսոյ Պատրիարքութեան պաշտօնը վարած օրէն :

Հայ հասարակութիւնն, որ միշտ յայտնած է նմա իւր սէրն ու խորին յարգանքը, բոլորովին վստահ է Տ. Յարութիւն Սրբազանի վարչութենէն և հաստատապէս կը յուսայ ծաղկեալ վիճակի մէջ տեսնել Ս. Յակոբայ հռչակաւոր վանքն, որ այլ եւս ազատած է իւր ծանրաբեռն պարտքէն շնորհիւ Վեհապետեան Սրբազանի և կայս. կառավարութեան բարեացակամ և ազդեցիկ աջակցութեան :

Ն. Ամենապատուութիւն կրցած է իւր հեղահամբոյր բնաւորութեամբ շահիլ Ս. Տեղեաց զանազան հասարակութեանց բարեկամութիւնը :

Ազն. կարապետ էֆ. Սըվաճեան և Տիկինն, որ երեք ամիսէ ի վեր Եւրոպա կը գտնուէին, ուրբաթ առաւօտ մայրաքաղաքս վերադարձան :

Որախութեամբ իմացանք մեր պաշտօնակիցներէն ճէրիտէի Շարդիյէ և Մանզումէ լրագիրներու արտօնատեարց Տիգրան ձիվէլիեան կարապետ Փանոսեան էֆէնտիներու կողմէ կարգի Օսմանեան պատուանշանի արժանանալն :

Կը շնորհաւորենք մեր պաշտօնա-

կիցներն կայսերական այդ մեծ շնորհին առթիւ :

ՊԱՇՏՈՆԱՂՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Կրօնական Ժողովոյ

Սեբաստիոյ Առաջնորդ և Նիկոպօլսոյ քննիչ Գեր. Տ. Պետրոս Ս. Եպիսկոպոսի, Նշան Տ. Գէորգեան քահանայի նկատմամբ տուած կատարեալ տեղեկութեանց վրայ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Կրօն. Ժողովը վճռեց թէ յիշեալ Նիկոպօլսեցի Նշան Տ. Գէորգեան քահանայութենէ իսպառ լուծուած է, և չէ այլ եւս քահանայ այլ սոսկական աշխարհիկ կը հրատարակուի չընդունելու գնու երեւ. լեկեղեցիս կամ ի տունն իւրեւ պաշտօնեալ Աստուծոց և եկեղեցւոյ :

Կնէ՛ Ազգ. Պարբերաբանի

24 օգոստ. 1889

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Ի Կ. Պօլիս

Հանդէս ամսօրեայի 'սեպտեմբերի թիւն հրատարակուեցաւ :

ՄՏԱԾՄՈՒՆՔ

Թ.

Անցեալ շաբաթ գիշեր Պօլիս լոյսերու մէջ կը շողար Վեհ. Կայսեր Գահակալութեան Ժ. Գրդ տաբեղարձն համալգային տօնի մը կերպարանքն առած էր : Հաւրկէ միթէ խօսիլ իւր մանրամասնութեանց վրայ և որո՞ւ, կա՞ր միթէ անհատ մը որ այդ գիշեր գէթ քանի մը վայրկեան դուրս ելնելու անտարբեր գտնուած ըլլար. չեմ կարծեր : Բաց յաստի Թուրքիոյ բոլոր լրագիրները արդէն նկարագրեցին զայն ընդարձակ և համառօտ կերպերով :

Գաւառացին ինչպէս կատարեց արդեօք այս մեծ հանդէսն անգիտակ եմ. աւագ պատճառներ կան — նիւթական պատճառներ — որք չեն ներեր մարդու այցելելու գաւառները : Սակայն պէտք չէ կարծել թէ գաւառացին անտարբեր գտնուած ըլլայ իւր սիրելի Վեհապետի այդ մեծ հանդիսին :

Փափաքելի է որ ամեն գաւառէ, քաղաքէ և գիւղէ գրչի տէր մարդիկ արձագանգ տային մայրաքաղաքիս թերթերուն, նոյն գիշերուան լուսա- վառութեանց մասին: Ոպտենք և յուսանք:

Ժ.

Հերու ճիշտ այս ատեններ Պարտիզակ էի: Աստուածածնայ տօնա- խմբութիւնն հոն կատարելու նպա- տակաւ: Աւագ, այս տարի չունեցայ այդ բարեբաղդութիւնն: Ո՛հ, որչափ կը սիրեմ գեղջական կեանքը: Քանի՜ երջանկութիւն հոն, քաշուիլ անտառի մը խորը՝ հեռի մարդկան ձանձրացու- ցիչ աղմուկէն, աշխարհի ժխորէն, և վայելել թռչնոց գայլայիկը արծա- թաջուր փտակի կարկաշտին խառնուած. դիտել ազատ երկնի լուսապայծառ ճակատը, բնութեան գեղեցկութիւնը, իւր խնհունութիւնը զոր խորհրդա-ւոր մշուշն և աշխարհի վերջին գծերն միայն կը ջանան ծածկել:

Անցած էր վերափոխման տօնն:

Գիւղացին անհամբերութեամբ կը սպասէր վեհ. Կայսեր ժ.Բ.դ. տարե- դարձի օրուան, որ չ'ուշացաւ:

Վերափոխման նկարագրութիւնն ըրած եմ արդէն հանդիսիս 238 թը-ւոյն մէջ: Ուստի աւելորդ չեմ համարիր նաեւ հոս փոխադրել գիշերային փառաւոր հանդիսի նկարագրութիւնն, զոր հերու գրած եմ գիւղը յուշատետ-րիս մէջ:

ԺԱ.

Հազիւ արեգակն զրկելով զՊարտիզակ իւր կենսատու ճառալմներէն կը պահուրտէր Մանուշայ բլրոց ե-տին, ահա այգեպանն իր հրացանը պարտիզպանն ու երկրակործն իւր բաշն ու բրիչը ուսը զարկած և ջրի սափորներ ձեռքերնին, տնակաց ճամ-բան կը մտնէին:

Վերջալոյսն կ'անհետանար տակաւ և թանձր մթնոլորտէն մը կը ծանրա-նար երկրի վրայ: Ոստղերը լուսնոյ առաջնորդութեամբ փութացին զայն փարատել:

Կատարեալ էր երկնի պայծառու-թիւնն:

Երկինք՝ երկրի նախանձն շարժեր էին այդ գիշեր: Մեծ միձուս կար Աս-տուծոյ և իւր վսեմ արարածին միջև:

Լապտերց լուսոյ ճառագայթք

թէեւ էին գայթ ի գայթ:

Բայց և այնպէս մըձէին

Ընդ ատենդս երկնային:

Խանութ և կրպակ, տուն և տնակ լուսավառ էին ըստ գեղջական պար-զութեան: Գունագեղ լապտերներ ա-մառնային ծաղիկներու և դալարեաց մէջ կը շողշողային. կարծես լուսեղէն ծաղիկներ էին: Բոցանման հետեր ա-տեղաց կուրծերու սպառնալով յեր-կինս կը սլանային, այլ անհուն ճա-նապարհին վրայ ումուսնայն կոտորտ-ւելով ուժաթափ ետ կը դառնային:

Պէտքէն դրան վրայ շրջանակա-ծեւ կը ծածանէին օսմ. ծիրանեգոյն դրօշներ, որոց կեդրոնն գրուած էր Աստուածութեան Կայսեր իւղաներկ կեն-դանագիրն, գոյնզգոյն լապտերներով շրջապատուած և ստորեւ Փառչահեղձ լոյս օսկեղօծ գրերով վերտառու-թիւնն:

Գիւղացին անյագաբար կը դիտէ ատենը, պահ մը կը մոռնայ ամեն վիշտ, տառապանք, զոր կրած էր ամ-բողջ օրուան միջ արեգական կիզիչ ջերմութեան դէմ, և կէս գիշերուան ատենները, կը քաշուի իւր տնակ, յոյժ զգածեալ. կաղօթէ իւր սիրելի վեհապետին թանկագին կենացն հա-մար, կը ննջէ խաղաղապէս:

Գիւղի կեանքին մէջ չէ՞ աշխարհի երջանկագոյն վայելքը:

Յ. ԱՋԵԱՒՈՐ

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐՔԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՈԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ

Ի Ի Ս Կ Ի Ի Տ Ա Ր

ՁՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Վարժարանիս յառաջիկայ շրջանը կ'սկսի սեպտեմբեր 1, ուրբաթ:

Աշակերտաց ընդունելութիւնը տե-ղի կ'ունենայ նոյն օրէ սկսեալ:

Դասուց սկզբնաւորութիւնը պիտի լինի սեպտեմբեր 11, երկուշաբթի:

Նոր աշակերտ տալ փափաքող ծը-նողք կը հրաւիրուին տեսակցիլ մեզ հետ Վարժարանիս մէջ:

Հիմնադիր—Տնօրէն

Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

1889 օգոստ. 19

ԼԱՐՈՆԱՑԻՔ

Փարիզու կենդանաբանական պար-տէզն այս պահուս նոր հիւրեր ունի. Լաբոնացիներու ընտանիք մը. Կ'արժէ որ նկարագրենք այդ հետաքրքրական ժողովուրդն որ իւր զարմանալի յատ-կութիւններովն ամէն ճանապարհորդ-ներու ուշը գրաւած է:

Լաբոնացիք իրենց անձին առա-նունը կուտան: Կարճահասակ են. ունին կլոր գլուխ, լայն դէմք և ճակատ, ուռուցիկ այտեր, փոքր ա-չեր, մեծ բերան, սրածայր կզակ. կարճ քիթ, երկայն սեւ և փայլուն մազեր, անօտ մօրուս, գեղնիկ մորթ: Աւասիկ իրենց դիմաց մէկ ճշգրիտ նկարագրութիւնն:

Լաբոնացիք կը բաժնուին լեռնա-բնակ և ծովեզերեայ ցեղերու. ոմանք եղնիկի որսորդութեամբ կ'զբաղին:

Պօրթնիոյ ծոցին եզրն գտնուող ցեղ մը երկրագործութիւն կ'ընէ. բայց սա եւս լճերու և գետոյ ձկնորսու-թիւնը իւր գեղեցիկ զբաղումներէն մին ըրած է: Իրենց տնակներու վրայ գաղափար մ'ունենալու համար պէտք է երեւակայել չորս փայտէ սիւներ որք ծածկուած են կտաւով մը կամ բուր-դով և մէջտեղն ծակ մ'ըլլալով, որ ծխնելոյղի դերը կը կատարէ և ուս-կից վեր կը սլանայ ծուխը:

Հիւսիսային օվկիանոսի ծովեզեր-եայ Լաբոնացիներն իրենց ապրուստի միակ աղբիւր ունին ձուկը և այլ ծո-վային կենդանիներն. բայց անառաջ Լաբոնացիք կը կրթեն և կը մեծցնեն եղնիկը: Վրանաբնակ են բայց չեն թափաւիր Պէտէվիներու նման. ըն-տանիքներն անտառին մէջ առանձ-նացեալ կ'ապրին: Իւրաքանչիւր Լա-բոնացիներու համար ընդարձակ վայր մը պէտք է ապրելու համար. որով-հետեւ իւրաքանչիւրն առնուազն քը-սան և հինգ անասնոյ պէտք ունի: Եւ եղնիկին կերած խոտը դժուարաւ կ'աճի: Ամրան մէջ կը սնանին խոտով և ծառի տերեւով: Չմեռը Լաբոնա-ցին եղնիկին կաթը կը խմէ սառած վիճակի մէջ: Միւր և արիւնը եւս իր կերակրոյն մէկ գլխաւոր մասը կը կազմեն: Սովորական ճաշն կը բաղ-կանայ «արեամբ ապուրէ մը» ալիւրէ և արիւնէ շինուած, զոր կանայք ձը-

մեռը հեղուկ վիճակի մէջ պահելու եւ շանակները գիտեն : Այն Լաբոնացիին որ հարկւր եզնիկ ունի չը կրնար իւր ընտանիքն պահել : Հետեւաբար նրա կատուած է աղքատ և իբր ծառայ, աւելի հարուստ Լաբոնացւոյ մը քով կ'աշխատի :

Լաբոնացիք իրենց այլ և այլ յատկութիւններովն՝ կը նմանին Օսթիաքներուն, Սամօիտէսներուն, Էսքիամացւոց, Կրօնէլանտացւոց այսինքն այն խումբ մը ժողովրդոց որք կը բնակին երկրագնդիս երկու ծայրագոյն մասանց մէջ, բեւեռային ծովուց շուրջը : Լաբոնացիք հանճարեղ և խորամանկ են, կը նմանին Քանթոնի կամ Բէքիների խորամանկ վաճառականաց : Իրենց բարքը նախնական և վայրենի վիճակի մէջ մնացած է :

Լաբոնիա Եւրոպիոյ հիւսիսային ծայրագոյն երկիրն է, 885,000 քիլօմէթր քառակուսի ընդարձակութեամբ որ կը պարունակէ 25,000 հոգի :

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ)

ՀԱՏԸՆՏԻՐ ԲԱՐՈՅԱԿԱՔՆ

Փառասիրութիւնը ծանրութենէ աւելի մնասակար է :

Առաքինութեան հասնելու համար՝ պէտք է մարդ ունենայ հաստատութիւն կամեցողութիւն որպէս զի կարենայ յաղթել իւր յոռի վարմանց ու մոլութեանց :

Զեղխութիւնը բազմապատկելով տենչանքը՝ կը բորբոքէ հարստութեանց ծարաւը և կը սնուցանէ սրբտին մէջ ցանկութեան արմատ մը :

Բարուց անկեղծութիւնը հեռացնելով զմարդ արտաքին երեւոյթներէ, ընդդիմակաց պատենչի մը նման կը պաշտպանէ նորա առաքինութիւնը :

Զարմանալի բան : Քրիստոնէական կրօնը որ չունի ուրիշ բան, բայց եթէ հանդերձելոյն երանութիւնը, զմեզ կերշնակացնէ նաեւ այս աշխարհիս մէջ :

Ամեն կիրքերն աղէկ են՝ երբ մարդ անոնց տէրն է, ամէնքն ալ յոռի են՝ երբ կը թողու որ անոնք իւր վրայ տիրեն :

Օտարութիւնը ցեց մ'է որ միշտ կը կրճէ կը մաշեցնէ մարդոյն կեանքըն :

Քաղցր և խաղաղ կեանքն ընտանեկանն է, ի զո՛ւր փորձել ուրիշ տեղ գտնել զայն :

Մանկական տարիքը ամէնէն թանկագին տարին է մարդկային կենաց մէջ, բայց միանգամայն ամենէն վատ կերպով դործածուած ժամանակն է :

Աշխարհիս մ'էջ երեք բան կայ շատ վատ, և սակայն ամէն օր թերեւս անոնց կը հանդիպիմք. սպասել մէկու մը որ չգար, զարնել դուռ մը որ չբացուիր, պառկիլ և չքնանալ :

Ինչ աւելի վսեմ է, քան գեղեցիկ օրուան մը վերջալոյսն :

ԳՕԳՄՈՒԾ ՊԵՆՏԸՐՃԸՆ ԱՎԸ

Իշպու օգոստոս այլն սօնարընտա հէր քէսէ մալիւմ տիւր . էքսէր տէլիքանլըլարտա իշպու մէվսիմտէ պըլտըրճըն ավլամաղա պէօյիւք խահիշ վար ըսա տա : հէր նասըլ ըսա պլտըրճըն պուլամատըլարընտան, պուլարըն չօղու չանթասը պօշ կէրի տէօնմէկէ մէճպուր օլմագտա տըրլար . պօշ տէրսէք պիւսպիւթիւն պօշ աղնաշըլմասըն, պաղլարտան ուֆաք թէֆէք իւզիւմ կիպի, ալվա կիպի մէյվէ իլէ չանթալարը եիւքիւ օլմտա պիլէ, հիշ տէյիլ իսէ ռատիքեա օլտուն թօփլարլար . ֆագաթ պըլտըրճընլա թավչան վուրմաք դալիպա պուլար իլին մէմու օլմալը, ամա եօլտա պաշգա ավճըտան սաթըն ալըպ էվէ կիտէնլէր պուլունուր իսէ տէ, չիմաիլէ տէկին պէօլլէ պիր վուգուլաթ իլիտիլմէմիշ օլտուղունտան, թահգըրգա միւհթաճ տըր, չիւնքի պու կիպի ավճը ալըշվէրիշլէրիին հէմէն քեաֆֆէսի էսրար

գալմըշ տըր :

Կէչէնտէ Այիսթէֆանօտա պիր դաղինօտա օթուրուրքան թարիֆինի էթտիկիմիզ ավճըլարտան իւշ քիշի կէլիպ պիղտէն պիրաղ ուղագտա օթուրմուշ օլան պիր ֆամիլեա եանընա տօղրու կիթտիլէր :

— Իշթէ պիզիւքիլէր կէլտիլէր, չաքուք ըսկարտըլ գօլալըմ :

— Հէփինիզէ պիրտէն պօնթուր :

— Իլքին պիզիւմ միւսիւնիւն չանթասընա պագալըմ, զէրէ բէք չիշկին կէօղիւքիւնօր :

— Մատմաղէլ, աման տօղունմա, իշինտէ ռատիքեա վար տէօքիւլիւր :

— Հիշ պիր շէյ վուրամատըն մը :

— Սօրմայըն արթըք, պու կիւնքի չանսըմ բէք ֆէնայըտը :

— Սէն նէ՝ եափտըն միւսիւ :

— Պէն պիր գաշ բարչա շէյ վուրտոււմ ամա, չալընըն իշինէ տիւշտիւ, պիզիւմ ավ բէօքէյի իլէ արատըք պիր թիւրիւ պուլամատըք :

— Եաղըք քի իքինիզին տէ գահմէթի պօշա կիթմիշ, կէնէ պիզիւմ միւսիւնիւն եիւզիւնտէն կիւլէճէյիզ գէրէ օ կիւմիւշ սաշմա գուլլանըր ըմըշ :

— Մատմաղէլ, պու թաշ պանա մը :

— Հիշ պիր վագըթ, միւսիւ . եալընզ գաթընըզ իշին իշիթտիւ քի Ֆիւրեանըն պիրինհի ավճըսը ըմըշսընըզ, պագալըմ պու թարաֆտու պիր շէյ վուրտունուլգու :

— Բէք աղ շէյ, մատմաղէլ, պէշ ալթը թանէ պըլտըրճըն անճաք վուրապիլտիւմ, իշթէ շունլար տըր :

— Բիւֆ . . . պու նէ՝ ֆէնա գօգայօր :

— Օլտմաղ շէյ, մատմաղէլ, տահա չիմտի վուրտոււմ :

— Պուլար պէօյիւնքի տիւնքի վուրուլմուշ պըլտըրճընա պէնզէմէյօր, պաքսանա մատամ լէշ գօգուլօր գօգլատա պաք :

— Էօֆ . . . եիւրէյիւմ պուլանտը :

— Սանա պիր շէյ տէյիւմ միւ միւսիւ կէնէ սէն Ֆիւրեանա կիթ ավլան պուլանըն պըլտըրճընլարը սէնի թանըմատըգլարընտան, նէ գօգուլ մառտալար վարըսա սանա սիւրէյօրլար :

— Զօք շէյ . աճապա պարուլթում պայաթ տըր տա վուրտուլում պըլտըրճընլարը գօքուտուլօլմու :

—Սալթ պարուծունդ գոչարը
գօքուծմայօր դուռնորդը կիւմիւշ
սաչմայրտա թէպտիլ էտին զէրէ եիւ-
զիւնի գիւ բէք գըզարթըյօր :

Փիլ վագրտա պիզիմ միւսիւնիւն
եիւզիւ արընտան բանճարա տէօնմիւշ
խոի : Պու վագաայը եազմամըզտան
մագսէտ , կիւմիւշ սաչմա գուլլանան
ավճըլար , պունտան պէօլլէ ավ սա-
թըն ալտըգլարը վագըթ ավլարըն
թագէլիկինէ տըզգաթ էթսինլէրտէն
իպարէթ տիր , զէրէ պու արա մատ-
րապազլար մալլէրինի սաթմամտըզ-
լարընտան , էքսէրի էլլէրինտէ գօք-
մուշ պըլտըրըն չօգ պուլունուեօր .
ումարըզ քի պիզիմ պու խըտմէթիմի-
զէ պէտէլ , թագէսինտէն մաթպաա-
մըզա պիր իքի պըլտըրըն կէօնտէրի-
լէր :

Պ Ա Տ Մ Ո Ի Թ Ի Ի Ն
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Մէարիֆ նէզարէթը ճէլիլէսի մէ-
մուրիյաւէն Աշճեան Միքայէլ էֆ , մէ-
քեաթիպը միլլիյէտէ թէարիս օլըն-
մագ վէ պիրինճի ճիլտի օլմագ իւզըէ
« Պատմութիւն Օսմանեան Պետութեան »
սէրլէվհասը թահթընտա էրմէնիճէ պիր
թարիխը Օսմանի թէէլիֆ ունէշը իթ-
միշ տիր :

Հագիդաթէն պիր սուրէթը մաթ-
լուպէ վէ միւքէմէլէտէ թէէլիֆ ի-
տիլմիշ օլտն իշպու թարիխը Օսմանի
տէրս քիթապը հէր քիթապճը տիւք-
քեանլարընտա վէ պախուսուս Պէր-
պէրեան մաթպաասընտա 5 զըշ ֆի-
յաթլա սաթըլմագտա տըր :

Եէնիմահալլէ սըրճարանի մը մէջ
երկու հարիւր խաղացող համաւաւոր
վարպետներէն մին անցեալ գիշեր իւր
անկողնոյն մէջ քնացած պահուն . « մա-
չա թահլըսընը չարբարըմ ըսելով կը-
նոջը երեսին ուժգին ապտակ մը կի-

շեցնէ :

Հոյն միջոցին կինը սարսափահար
արթննալով կսկսի պօռալ և ճշել , մեր
վարպետ երկու հարիւրճին կնոջը ձայ-
նը կտրելու համար խօսք կուտայ այլ
եւս սըճարանի մէջ երկու հարիւր չը
խաղալու , և շուկայէն ուղղակի տուն
գառնալու ու քիթինէ խաղով ժա-
մանակ չանցնելու :

* * *

Այս տարի օգետն ինչո՞ւ բաց կեր-
թան կոր :

— Ծաղիկին պիւտճէին յարմարելու
համար :

* * *

Մարդ մը կըսէր իւր ծառային
թէ՝ երթայ նայի քանի՞ն է արեգա-
կան ժամացոյցը :

— Բայց գիշեր է տէր իմ , բան չը
տեսնուիր , պատասխանեց սպասառ-
բը :

— Հոգ չէ , կանթեղ մ'առ հե-
տըդ :

* * *

Հիւանդ մը բժշկի մը ներկայանա-
լով կըսէ :

— Տօքթօր , սրտիս մէջ « չարբըն-
թը » մը ունիմ , զիս շատ կը նեղէ ,
արդեօք ասոր դարմանն ի՞նչ է :

— Արհեստդ ի՞նչ է :

— Բօմիսիօն խանը ալէվուս կը խա-
ղամ :

— Շատ կը պօռաս :

— Այո :

— Քնհատ կը մնաս :

— Շատ գիշեր :

— Է՛հ , դուն հիւանդութեանդ
դարմանը դտեր ես տօքթօրը ի՞նչ
պիտի ընես :

* * *

Ճամբորդ մը Ասիոյ կողմերը գիւ-
ղէ մը անցած ատեն , տուն մը կիջ-
նայ գիշերը հոն անցնելու համար ,
սոյն տունէն , ըստ արեւելեան սովո-
րութեան պնակ մը « փէքմէզ » ով հաց
կը հրամցնեն , մարդը կսկսի ուտել և
փորը կշտացնելէն վերջը կըսէ :

— Այս որչափ փէքմէզ լեցուցեր էք ,
փորս կշտացաւ տէ , այսքան ալ ա-
ւելցաւ :

— Փէքմէզներնուս տակառին մէջ
մուկ մը իյնալուն եկողին գացողին պօլ
պօլ կուտանք կոր որ շուտով հաւնի
կը պատասխանէ միամտաբար դեղջուկ

աղջիկն :

Մարդն երբ այս խօսքը կը լսէ ,
փէքմէզին պնակը բռնելուն պէս գե-
տինը կը զարնէ , կը կոտրէ :

Ձայս տեսնելով աղջիկն կսկսի լալ
ու ըսել :

— Վա՛յ , ինչո՞ւ կոտրեցիր պնակնիս :

— Ի՞նչ կըլլայ ոչինչ պնակ մը կոտ-
րելով :

— Մամիկս ձեռքը վէրք մը հանած
էր , ամեն օր ձեռքը մէջը կը լուար ,
հիմայ ի՞նչ պիտի ընեմք . ալ թա-
պախ չունինք :

* * *

Կնիկ մը մեռելոցի պատճառաւ
հէլվա մը կօխելով ուղղակի գերեզ-
մանատուն կերթայ և հէլվան աղքա-
տաց բաժնելէ յետոյ կը հարցնէ :

— Ճանրմ ժամկոչ աղքատ , հարցը-
նելս ամօթ է ամա , ինտո՞ր է եղեր
հէլվաս :

Ժամկոչը թէմէննա՛հ մը ընելով
կը պատասխանէ :

— Ծառայ եմ խանըմ , 22 տարի է
մէզարճութիւն կընեմ , 500 հատ կըտ-
րիճի մեռելոց հոգւոյն համար հէլվա
եմ կերեր , տահա աս հէլվային պէս
համով հոտով հէլվա մը կերած չէի :

* * *

Մէկ քանի պարոններ գիւղացիի
մը հետ իյնալով , կուզեն որ ինչպէս
դաշտի մէջ եզները , կովերը կանչելու
համար կը սուլէ նէ , իրենց առջին ալ
անանկ ձայն հանէ որ ծիծաղին , խեղճ
գիւղացին ամչնալով կամաց մը կը սու-
լէ , բայց պարոնները դօհ չըլլալով կը-
սեն :

— Չէ՛ ատանկ չըլլար , պէտք է որ
ամուր սուլես :

— Պարոններ , կը պատասխանէ
գիւղացին երբոր անասունները մօտիկ
կըլլան այսպէս կամաց կը սուլենք :

* * *

Կառավարիչ վարժապետ մը , պաշ-
տօն վարած վարժարանին հոգաբար-
ձութեան անդամներէն միոյն :

— Էֆէնտի , սա մեր անցեալ ամ-
սականը շնորհք կընէ՞ք :

— Նա՞սըլ ամսական , ձեր հաշիւը
չը մաքրուեցա՞ւ :

— Այո՛ , մաքրուեցաւ , բայց դեռ
օգոստոսի ամսականէն բան մը չը վը-
ճարեցիք :

— Օգոստոսի ամսականը . . . բայց

վաքանց էր և կարծեմ պաշտօնագրով մըն ալ իմաց տուինք քեզ որ օգոստոս ամսոյ համար պաշտօնէ դադարեալ էք և սեպտեմբեր մէկէն կսկսի ձեր պաշտօնավարութիւնը :

—Այո՛, բայց այդ պաշտօնագիրը կուտ մ'անգամ չըրաւ :

—Ինչո՞ւ :

—Որովհետեւ ես ալ այն պաշտօնագիրը ուղղակի էքմէքծիին խասապին խրկեցի, բայց տեսա՛յ որ այս ամսադրուիս եկեր դարձեալ ստակ կուզեն կոր :

Եկեղեցւոյ մը մէջ թաղ. խորհրդոյ անդամներէն մին քահանային :

—Տէր Հայր, բո՛ւ վարդապետին որ քարոզէն վերջը աղքատի համար ալ ծանուցում ընէ :

—Աղքատին ի՞նչը ծանուցում ընէ :

—Ճանրմ, թապալս պիտի չըլագայի իշտէ անոր համար :

—Բայց ի՞նչ ըսէ :

—Ինչպէ՞ս պէտք է ըսել նէ թող անանկ ըսէ :

—Հասկցա՛յ, ըսեմ որ ծանուցանէ բարեպաշտ ժողովուրդեան որ աղքատի թապալսը չըլագայած ատեն, մէջէն մէկ մէկ տասնոց առնեն :

—Տէր ողորմեա, հիշ ատանկ ծանուցում կըլլա՞յ :

—Է՛ . . . աս կերպով ծանուցում ընէ նի՛ ժողովուրդը պէլքի մտիկ ընէ, չէ նէ բարա տուէք տէլի ծանուցում ըրաւ մի, աղքատին թապալսին ծարը դասէն բրդեղուն պէս, ժողովուրդն ալ գաւիթէն կծիկը կը դնէ, ինծի մնայ նէ հիշ ծան մի հաներ քի, կէնէ ինչ է նէ եկեղեցիին մէջ զուրու խալապալը մը օրսուն երեւայ :

ՍԻԻԹԵՆԵՎՎԻՅԵՒ

ԱՅԸ ՊԱՆԸՂԸ

(Մարտի 9-ը)

Էսքիմօլուարըն պաշլըճա թիճաբէթի այլ պալըղը ավլամագ օլուպ, անլէր իչին պու հայվանըն հէր գըսմը գըլմէթտար տըր : Շամբանեա եէրինէ սըճագ սըճագ անըն գանը իչէրլէր. անըն չիյ եախօտ բիշմիշ էթի էն

լէղիգ թաամլարը օլուպ, անը եէմէքտէն ասլա պըգմաղլար, պալըրսագլարընը եէրլէր, վէ գուրսաղընըն իչ թարաֆընը գաբլաեան գալը յախի պուզտան մամուլ գուլիպէլէրինին բէնճէրէլէրինտէ ճամ եէրինէ գուլլանըլար : Տէրիսի լուպալարընըն պիր գըսմը մուհիմի օլտուղու կիպի, այագ գապը, չատըր վէ գաեղգ եաբմագ իչին տախի պաշլըճա անտէն գուլլանըլար : Թուղլու սուտա այլ պալըղընըն տէրիսինտէն մաստա պաշգա պիր չէյ տաեանմատըղընտան, գաեղգ եաբմագ իչին եալընըղ անը գուլլանըլար : Տէնիգ այլըրընըն տէրիսինէ կէլինտիքտէ, պու տէրի գարըլարա մախուսա պիր նէվ սանտալ իչին գուլլանըլըր իսէ տէ, նարին վէ ինճէ գաեղգլար իչին չօգ գալըն կէլիլ :

Էսքիմօլուար այլ պալըղընը քեամիլէն Էօլտիւրաիւքտէն սօնրա ավլամաղլար : Պալըղըն թէնէֆֆիւս իթմէսի իչին պուզուն իչինտէ խասսէթէն թէրպիեէ օլունմուշ քէօքէյին գըլ մէվսիմինտէ աչտըղը պիր տէլիք պուլունտուգտա, ավճը տէլիեին Էօլունու պուլունճաեատաք զըպգընըլա գալըն իչինի արաչտըրըր, վէ սօնրա պիր թարաֆա չէքիլէրէք պաղէն պալըղըն սէսինի ալընճաեա գատար իքի կիւն իքի կիճէ պէլէր : Պիր իքի տագըգա կէչէր կէչմէղ ավճը զըպգընը տէլիքտէն իչէրի սօգարագ հայվանըն պալընա սաբլար : Հայվան պու տարպէյի եէմէսի ագըպինտէ տիպէ տալըպ պիր գաչ գուլաճ էօթէեէ գաչար : Սօնրա ավճը թէտրիճէն պալըղը եօգարեա չէքէր, վէ թէնէֆֆիւս տէլիեինի կէնիչլէտէրէք անը գարըն իւղէրինէ չըգարըր : Այլ պալըղը կիւնէչտէ եաթտըղը Էսնատէ Էսքիմօլու ավճը գարըն իւղէրինէ ուզանարագ, սիւրթիւնէ սիւրթիւնէ անա եագլաչըր իսէ տէ, հայվան քէնտի ճինսինաէն օլան պիր պալըգ զանն իտէրէք իւրքմէղ : Պու սըրատա ավճը, պալըղըն իւղէրինէ պիր նէվ թէնսսիւրի օլան իլահիեի թէրէն. նիւմ իթմէյէ պաշլար : Այլ պալըղը Էօլտիւրիւտիւքտէ պիր զիեաֆէթքիւչաո իաիպ, հէր գօնշուլարը տալէթ իտէրլէր : Իճրա իտիլէճէք իլը ալին՝ պալըղըն պաշլընա սու սէրբէրէք անը թագտիւ ու վագֆ իթմէք տիր, Զօգ տէֆա զիեաֆէթ թագպիր իթ-

տիլէրի, պալըղըն էթինի չիյ չիյ եէմէքտէն իպարէթ օլուպ, բիշիլիլիլիսէ թուղլու սուտա վէ գանտա գայնատըրլար, վէ պէտէնի գաղանտան չըգարտըգտան սօնրա միւսաֆիլէր իչթիյազլէ սուեունու իչէրլէր :

Աեք պալըղընըն եէք տիւլմէնի ինսան տէլիլ տիր, ճիհաթը գուլթպիեէտէ պուլունան անը տախի տնըն խասիմի իսէ տէ, եալընըղ անըն եաղընը եէմէեէճէք գատար տա քիպար տըր : Աեք չօգ տէֆա, պալըգ պուզ իւսթիւնտէ ուեուտուղու վագըթ անը իւրքիւտիւր իսէտէ, պաղէն տախի սու իչինտէ պասթըրըր :

(Շարուն, կելի)

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ

100 Հատը 5 Դահեկան

Լաւագոյն քառթօնի վրայ ալ մէն լեզուաւ կպատրաստուի Ուղուրլեան և Ընկ. տպարանն, Կ. Պօլիս, Սուլթան Համամ, Սախտիյէ խան, Թիւ 5 :

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

ԺՕԶԷՖ ՆԱԼԲԱՍ

Տիշթապիպլէրինին էն մահիլլէրինաէն օլուպ, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէնլէրի ալ վագըթ գարթընտա չիֆարէզիր իթմէքլէ պիհագգըն խօշնուտ իթմիշ օլան ժօղէֆ նալրաս էֆ. Սիրքէճիտէ թրամվայ ճատտէսինտէ Տուլուսու Ումումիյէ իտարէսի գարչըսընտա 8 նումէրօլը մահալը մախսուտա պուլունմագտա տըր :

Թագպար մուճաիլէյհ զայէթ մահիւրանէ պիր սուրէթտէ իմալ էլլէտիկի տիչէրի էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուլթ իթաիկի կիպի, միւլթէրիլէրինի քէմալը հիւրմէթ վէ նէզաքէթլէ գապուլ վէ տիշ խասթալըգլարընը հիւսնիւ թէտալի իտէրէք, ճիւմէնին մէմունի. յէթինի գաղանմագտա տըր :

ԼՍՐՈՒՄՆԵՐ

ԱՊԱՀՈՒՄՆԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԳԵՐՄԱՆ ԶԵՆՈՒՄ

ՀԱՄԱԿԱՆ 1837

Կեդրոնական գրքարան, 18, Սեն-Մար-փողոց, Բարիկ
 Գրքարանի լույս, 4,000,000 Վճարելով փոստերն իրք 30,000,000
 Առևտրի ընդարձակ տեղեկություններ համար դիմել ի գրքարանից ընդհանուր գործա-
 կարություններ, Ղալաթի, Մանուկյան փողոց, թիվ 2, ձեռքբերման խան, Գալան-
 տի Գանդալի գիմաց, Ընդհանուր գործաժողովք բովանդակ թուրքերի և հունարարների
 ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՄԵՆԻԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՄԵՆԻԱՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ՏԵՊՊՈ

ՍԹԱՆՊՈԼ ԵՖԵՆԻ ՃԱՄԻՏԵ

ՍԲԷՉԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՆՊՈԼ Քէօբրիւ սըրասը Թրամվայ

ճատտէսի

— 56

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ Տօղրու եօլտա

— 168

Մէկքիւր էնդախանէ վէ սրէչար տիւքքեանյորընաս միւթասախտ
 վէ էնվայի թէրքիւթը քիմեքիլիյէ վէ էնգա վէ մուսլէճաթ վէ ալէա-
 թը ճէրրահիյէ, վէ ալէա ճինս լա թիք իլէ չէլիքտէն մասմու, աւտի-
 ու էտէվաթ, վէ Լիսթէր ուսուլիտէ պաղլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Կնիլի-
 լիզ էնգալաւ, սօլֆաթօնուէն էն ալէա ճինսի, ետրլի վէ էնէպի մա-
 տէն սուլարը, Փօթօկ-աֆլար իշիւն թէրքիւթը քիմեքիլիյէ, Պոյտօ
 չարապլարը, գօնեքլար, էնվաթի իշիլիէր, գօգուլու սապուլար, նէ
 Փիս բուտրտ, օ տը Փօլսնէր, աչսուլարը, տիւզկի-նիւքլէր, վէլու
 բէշարլար իլէ քիմեքիլիյէ լէրէ մախսու ճամ գապլար վէալաթ ու է
 տէվաթ մէվճուտ ոլուպ, թօքտան վէ բէրաքէնտէ Փիլոլիթօլո նուր :
 Քէզալիք մէկքիւր տիւքքեանաս մուսլէնէի թըպլիյէ տախի իճ
 րա օլու նուպ, պուշա մախսուտ օտալար վար տըր կէճէլէր աչգ տըր :
 Զէյլ—Պիլճիւմէ էնգա վէ էսթատմըզն էն ալէա ճինսիտէն օլտու
 ղուշու վէ բէք էնվէն Փիլաթլա սաթըլտըզնը Տօղթօր էֆէնտիլէրէ վէ
 բաղաթլու էնալիյէ իլան ու պլյան իաէրիլ :

— 20 —

չըրին գրեթէ : Տղան սիրուն լակոտ մըն էր .
 առին նաւապետին տարին զայն , որ այն ժա-
 մանակ տակաւին երիտասարդ էր , բայց որ իր
 քաջասրտութեան հետ մէկտեղ՝ տղայոց հա-
 մար տկար բան մը ունէր . ուստի այդ սիրուն
 մանուկը տեսնելով , աղաղակեց .

— Որովն է այդ պիտիկ մանչուկը :

— Զենք գիտեր , նաւապետ , կծկտած գը-
 տանք զայն ծովահէններու պետին յատուկ
 սենեակի մը մէջ : Հաւանաբար իր հայրը ըս-
 պանսուած է կռուոյ միջոցին :

— Է՛հ լաւ , պահենք զայն և մարդ ընենք .
 կը խօսի :

— Տեսակ մը անիմանալի լեզու , ուրկէց
 բան մը չի հասկցուիր :

— Առաջ եկո՛ւր , պիտիկ . անունդ ինչ է :

Մանուկը չի պատասխանեց . այլ սկսաւ
 խնդալ և յափշտակելով նաւաստիի մը բռնած
 մէկ գաւաթն , որուն մէջ տակաւին քիչ մը
 շաքարօղի կար , շրթանցը տարաւ և կուլ տը-
 ւաւ մէկէն , առանց գրեթէ ծռմուկելու իր
 դէմքը :

Այս շարժում բաւական զուարճացուց նա-
 ւապետը . մանչուկն իր թեւերուն մէջ առաւ
 և վեր վեր նետելով , ըսաւ .

— Սատանայ սագայէլ , ծաղրածու . անա-

— 17 —

որ կը կոչուի Հէռգիւլ տը Վապուրոն :

Քիչ բան ունինք աւելցունելիք այն նկա-
 րագրին վրայ , զոր հանդերձեալ փեսայն գը-
 ծեց իր ապագայ ամուսնոյն համար : Օրիորդ-
 Ուէզառին բարձր ու գեղապատշաճ հասակաւ ,
 պնդակազմ , սիրուն , բաւական գիրուկ աղջիկ
 մըն էր . աւելի Հերա մըն էր քան Աստղիկ մը :

Իր դէմքին գծագրութիւնը կանոնաւոր էր .
 իր արծառնգն քիթը թուչունի կտուցի պէս
 թեթեւ իմն կորացած էր . սեւաթուխ այերը
 վառվառն ու խիզախ էին և ամեն ակնարկի ի-
 րենց կը դարձունէին շեշտակի :

Մազերն , ընքուններն , ամենքն ալ թուխ
 էին . միով բանիւ՝ թխուհի մըն էր : Իր կեր-
 պարանքին , իր շարժումքին մէջ առնական
 բան մը կար և սակայն , երբոր այս օրիորդն
 ուզէր ժպտիլ և հաճելի ըլլալ , ի նմա կը գըտ-
 նէիր իգական հանգամանքն ալ :

Օրիորդ Ուէզառին Տիւգուօջէ խորխա ու
 կտրուկ բնաւորութիւն մը ունէր . պէտք էր որ
 կատարուէին իր կամքերը : Ի բնէ չար չէր ,
 բայց անիրաւ իսկ ըլլար , զիջում չէր ընել բը-
 նաւ . ինչու որ անիրաւ ըլլալ չէր կարծեր ա-
 մենեւին :

Մօրեղբայրն ստէպ կրկնած ըլլալով որ ինք
 բարձր իմացականութիւն մը ունէր , Ուէզառին

ՖՕԹՕԿՐԱՖ

ԳԱՐԱԳԱՅԵԱՆ ՊԻԱՏԵՐԻԵՐ

ԳՈՒԼԷ ԳԱՐՈՒ ՆՕ. 677

Միւշթերիւթիմիզի մէմուռն գըլմագ, էսկիտէն պէրո՝ մէսլէթիմիզ օլտուդու ամ մէնին մալիւմիւ տիր : Պու տէֆա Լըրօբանըն էն մէշուր Փապրիդալարընտան ճէլպիտէրէք, ալթըլյէմիզի տանաթմըշ օլտուդու մուղտան, միւրաճաթ իտէճէք միւշթերիւթի հէր հալտէ մէմուռն գալաճաղլալ տըր : Գալալը հալաթա պիլէ րէսիմ չէքիլիւ : Չօճուգլար վէ չօգ տուրմաղա թէհամմըլիւ օլմալտնլար իչին, էն սն իւսիւթէ (էնթաթաթտնէ) եանի միւշթերիւթի եօրմագսըլըն րէսիմլէր չէքիլիւ : Պուռտան մաստա Փօթօլրաթ իչին էն մէշուր Փապրիդալարտան հէր ճինս մաքինա վէ լէվազիմթ վէ էճգա կէթիլթիթիլուպ, էվէն Ֆիլաթլէ սաթըլուր :

Միւրաճաթ իտէնլէրէ մէճճանէն տէրս վէրիլուպ, մէրազլըլար իչին 180 զրուշա գատար մաքինալար Փիլուլթ օլունուր :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ն Շ Ա Ն Պ Է Ր Պ Է Ռ Ե Ա Ն

— 18 —

ինքզինք հանճար մը կը կարծէր և սակայն ողջ մտութիւն չունէր : Բայց չարիք մը փոխարինելու, թշնամանաց խօսք մը զրուցելու մէջ բնաւ իսկ չէր վարաներ :

Այս ոգին արդէն շատ հասարակ է կանանց քով. ամենէն տխմարներն անգամ նորա կայծերէն ունին երբեմն :

Հէռգիւլ տը Վապուրոն եօթանասուն և հինգ տարեկան էր : Բարձրահասակ, փոփո մարդմըն էր սա, որ կարի նշանակիչ գլուխ մը, սըրահայեաց աչեր և օրոտագոյ ձայն մը ունէր : Բայց տարիներու բեռը, ստացած վէրքերն ու մանաւանդ կաթուածը բոլորովին փոխած էին այս ամենը :

Նաւապետը կորաքամակ էր հիմակ. մեծ ներդաթեամբ կը քալէր. իր աղբէկ մաղերը գեռ կը ծածկէին ճակտին մէկ մասն, և ընչացք բոլորովին ճերմկցած էր. բայց ձայնը տակաւին կորսնցուցած չէր իր թնդիւնը : Երբոր բարկութիւնը շարժէր, ձայնին մէջ կը գըտնէիր գեռ այն զարհուրելի օրոտումն, որով նաւաստիները կը սաստէր :

Պ. տը Վապուրոն փառքն ու սեղանը միայն սիրած էր կեանքին մէջ. արիւրաբար մարտնչած էր և ծովահէններ հալածական տարած. բազմաթիւ թշնամեաց նաւեր ալ ընկղմած էր :

ՖՌԱՆԳՖՕՐԹՈՒԱԶ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմանէ Փրանգ 6,250,000

Ինթիքաթ ազէսի Փրանգ 1,270,000

Մէզքիւր գումբանիա տէնիզ գաղալարըն գարշը վաթօլարտա վէ կէ. միլէրտէ եիւքլէնիլէն մալլէրի, վէ քէզալիք բօսթա իտարէլէրինէ թէսլիմ օլունան միւճէվէրաթ վէ եախօտ պանգիօթ էվրագը զանէթ էճվէնիլէթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր :

Պու ճիհէթլէ մէպալիզի քիւլլիլէնի սիկուրթա իտէպիլմէք իչին իշպու գումբանիա էվրօբատա 13 թանէ պիւեիւք սիկուրթա գումբանիալարըյա պիլլէշմիշ տիր : Պունլարըն թէքմիլ սէրմանէ վէ ինթիքաթ ազէսի 100,000,000 Փրանգը կէչէր :

Էքմիլ Թիւրքիա աճէնթէսի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՄԻՒՆԻԽ ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմանէ

Փրանգ 8,000,000

Ինթիքաթ ազէսի 1888 Յունիսէ գատար

Փրանգ 4,817,262

Սէնէվի իրատ 1888 Յունիսէ գատար

Փրանգ 10,069,700

Մէզքիւր գումբանիալար տէքօզիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իչինաէ պուլունան մալլէր վէ մօպիլեալարը զանէթ էճվէնիլէթ վէ սուհուլէթլէ, թէէմինաթը գալիլիլէ թահթընտա օլարագ սիկուրթա իտէրլէր :

Իսթանպուլ աճէնթէսի

Իսթանպուլ, Պահճէ-գաբու, Եօրկիտիս խան ԳՈՒՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱՄԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիզին Տէրիսաատէթ պանքէրլէրի պուլունան ներսէսեան Բէտէր վէ Մախտուլու էֆէնտիլէր հիսապը կէօրիւմիւշ, վէ միւտիլիլէթի ումուլիլէ թարաֆընտան թաստիգ օլունուլ հէր կիւնա զարար ու զիեանը թազմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախգ իլլէմիլլէր տիր :

— 19 —

Բնաւ լքած չէր ծոցն. — ասպարէզն իր շահատակութեանց, — եթէ ոչ ընկճելով ծերութեան և կաթուածի կրկին բեռանց տակ, որք ոչ եւս հանգիստ կուտային իրեն : Այն ժամանակ գացած քաջուած էր իր խիստ գեղեցիկ մէկ դղեակն, որ կը դտնուէր Բիքարտիոյ փոքրիկ գիւղաքաղաքին Պաէդինիլի մէջ, Նօյօնի շրջակայքը :

Բայց ծերուկ նաւապետը մինակ չառանձնացաւ հոն. իր հետ տարաւ նաեւ իր պզտիկ աշկերտն, զոր կը պաշտպանէր և կը սիրէր այնքան որքան ընդունակ էր սիրելու և որում կապուած էր սերտիւ. վասն զի գրեթէ մեծցուցած էր զայն. և մարդ սովորաբար կը յարի այն անձանց, որոց բարձր գործած է. անոնք ալ փոխադարձաբար իրենց բարեբարներուն երախտիքը կը ճանչնան. վասն զի արդարութիւնն ասանկ կը պահանջէ և սակայն գրեթէ այնքան ապերախտ կայ որքան երախտագործ :

Բայց հոս խնդիրը տարբեր էր. հազիւ վեց եօթը տարու տղայ մը գտնուած էր ծովահէններու մէկ նաւին մէջ, զոր նոր գրաւած էին :

Ո՞վ էր այդ մանուկն. ո՞ր կէտէ կուգար. ո՞րոնք էին իր ծնողք. ահա ինչ որ չի կրցին հասկընալ և զոր հասկընալու մեծ ջանք ալ